

Soveltavaa liikuntaa - på svenska i Finland

Kielellinen yhdenvertaisuus soveltavassa liikunnassa

Lotta Nylund
Vi också - hankevastaava
Finlands Svenska Idrott

Sisältö

- Ruotsinkieliset liikkujat
- Ruotsinkielisen soveltavan liikunnan historia
- Mitä kehitystä on tapahtunut viime vuosina?
- Miten jatketaan kehittämistä?

Ruotsinkieliset liikkujat

- Vuonna 2020 Suomessa asui 288 000 äidinkieleltään ruotsinkielistä hlö
- Vuonna 2022 mantereella on 33 kaksikielistä kuntaa
- Ruotsinkielisille syntyy Suomessa keskimääräistä enemmän lapsia (sitten 2007) - Tilastokeskus 2019
- Ruotsinkieliseen vähemmistöön kuuluvien henkilöiden tilanne on hankala, koska ruotsinkielisten soveltavaa liikuntaa ei ole kehitetty vuosien aikana samaan tahtiin kuin suomenkielistä ja se näkyy esim. ruotsinkielisten seurojen palvelun tarjonnassa ja osaamisessa

- Finlands Svenska Idrott (FSI) toteutti syksyllä 2021 kartoituksen ruotsinkielisissä seuroissa (n=18) koskien soveltavan liikunnan tarjontaa ja kohderyhmän osallistumista toimintaan. Kartoituksessa selvisi että ruotsinkieliset seurat kaipaavat:

1) Koulutuksia ohjaajille

2) Tietoa kohderyhmästä ja toiminnan soveltamisesta

3) Käsikirjaa soveltavan liikunnan toiminnasta

- 38% ruotsinkielisistä seuroissa vastasi että henkilöt joilla on jokin toimintarajoite osallistuvat heidän toimintaansa kun taas Liikuttaako? -raportissa (n = 312, 2020) sama luku suomenkielisissä seuroissa oli 66%
- FSI:n seuroissa ei ole juurikaan soveltavan liikunnan ryhmiä
- Paralympiakomitean järjestämässä toiminnassa ei juurikaan ole ruotsinkielisiä osallistujia

VI OCKSÅ

➔ Tarjontaa **ei** ole tarpeeksi,
tai informaatiota tarjonnasta ei löydy ruotsin kielellä

Ruotsinkielisen soveltavan liikunnan historia

VI OCKSÅ
● ● ● ●

Historiikkia olen kerännyt kyseisiltä henkilöiltä:

- Maria Nyström (Helsingin liikuntapalvelun entinen yksikönpäällikkö)
- Kari Koivumäki (40 vuotta erityisliikunnan suunnittelija Valtion liikuntaneuvostossa)

VI OCKSÅ
● ● ● ●

1980-luku

- Ensimmäiset erityisliikunnanohjaajat aloittivat kunnissa (myös sv)
- Ruotsinkielisille kouluille järjestettiin sov. uinninopetusta
- Valtion liikuntaneuvosto aloitti yhteistyön pohjoismaiden kanssa mm. Nordisk handikapp järjestö
- Yhteistyö ja ideointia pohjoismaiden liikunta korkeakoulujen kesken (Tukholman, Oslo, Kööpenhamina)
- Solvalla (AK) → soveltava liikunta osa opintoja (yhteistyössä mm. FDUV)

1990-luku

- Seminaarissa: Valtakunnalliset neuvottelupäivät sisälsi erillisen ruotsinkielisen seminaarin, jossa n. 20 ihmistä pohti mihin suuntaan ruotsinkielistä toimintaa pitäisi kehittää.
- Tarkoituksen oli että CIF (Finlands Svenska Centralidrottsförbund) nykyinen FSI veisi soveltavaa liikuntaa seuroille → **LAMA**

2000-luku

- Koulujen sov. liikunnan uinninopetuksen vastuu siirtyi liikuntapalveluille
→ palvelua ei vieläkään tuoteta tai ei tarpeeksi ruotsiksi (HKI)

2010-luku

- Ruvettiin suunnittelemaan kaksikielistä hanketta kuntiin
→ 2018-2021 SoveLi & Folkhälsan toteutti “Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin”-hankkeen
- 2019 ja 2021 hanke & Folkhälsan järjestivät kaksikieliset soveltavan liikunnan seminaarit/webinaarit
- 2019 Stafettkarnevaleniin lisättiin inklusiivinen viestiosuus.

2020-luku

- 2021: Finlands Svenska Idrott, Suomen Paralympiakomitea ja Liikuntatieteellinen Seura aloittivat yhteisen Vi också -hankkeen

Mitä kehitystä on tapahtunut viime vuosina?

- Kaksikielisissä kunnissa on perustettu foorumi, edistetty viestintää (esite, materiaalit) ja tehty esteettömyyskartoituksia
- Ruotsinkielistä tukimateriaalia
- Koulutuksia seuroille
- Kaksikielisiä sov. liikunnan seminaareja (x 2)
- Yhteistyötä koulujen kanssa
- Valtti-toimintaa ruotsin kielellä

VI OCKSÅ
● ● ● ●

Vi okså-hanke (2021-2024)

- Hanke on kolmevuotinen jota rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.
- Hankkeessa edistetään liikunnan yhdenvertaisuutta ruotsinkielisille henkilöille joilla on vamma tai pitkäaikaissairaus.
- Hankkeessa toimitaan sukupuolisensitiivisesti ja poistetaan aktiivisesti mahdollisia sukupuoleen perustuvia osallistumisen esteitä.
- Hankkeen tavoitteena on avata ovia seuratoimintaan, tukea kuntien ja seurojen yhteistyötä ja lisätä soveltavan liikunnan ja vammaisurheilun osaamista.

Hankkeen tulokset

- 1) **Useampi ruotsinkielinen seura tarjoavat soveltavaan liikuntaa.**
Yhdenvertaisuus ja liikuntamahdollisuudet lisääntyvät
- 2) **FSI:n henkilöstön osaaminen lisääntyy ja soveltavasta liikunnasta tulee osa toimintaa**
- 3) **Esim. Special Olympics-toimintaan tulee mukaan ruotsinkielisiä urheilijoita**
- 4) **Toimiva kansallinen verkosto**
- 5) **Soveltavan liikunnan materiaali ja tietoa toiminnasta on tarjolla ruotsinkielellä.**

INFOBANK OM ANPASSAD MOTION OCH PARAIDROTT

idrott.fi/idrott/anpassad-motion/

I infobanken för idrottsföreningar hittas tips om hur öppen verksamhet kan ordnas så att fler personer kan inkluderas i föreningsverksamheten.

Infobanken är en översättning av Finlands Paralympiska Kommitténs projekt Avoimet ovets nätsida. Denna sida är översatt inom Finlands Svenska Idrotts projekt "Vi också".

SUOMEKSI

**KOM IGÅNG MED
VERKSAMHETEN**

UTVECKLA VERKSAMHETEN

BRA ATT TA I BEAKTANDE

Målgrupper

Ekonomisk stöd

Marknadsföring

**Funktions-
hinderservice**

Tillgänglighet

Hjälpmedel

Utbildning

Volontär

LÄNKAR OCH ANNAT STÖD

Löydä oma seura

Samarbetspartners

Terminologi

Fråga råd

Vi också projektet

Avoimet ovet nätsida

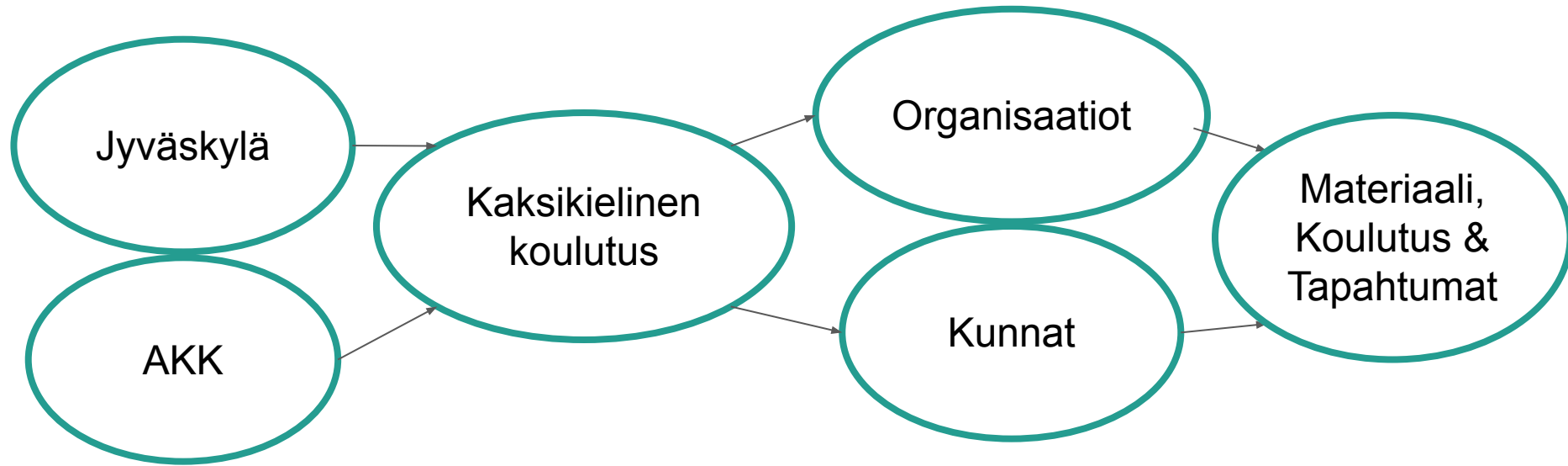

Miten jatketaan kehittämistä?

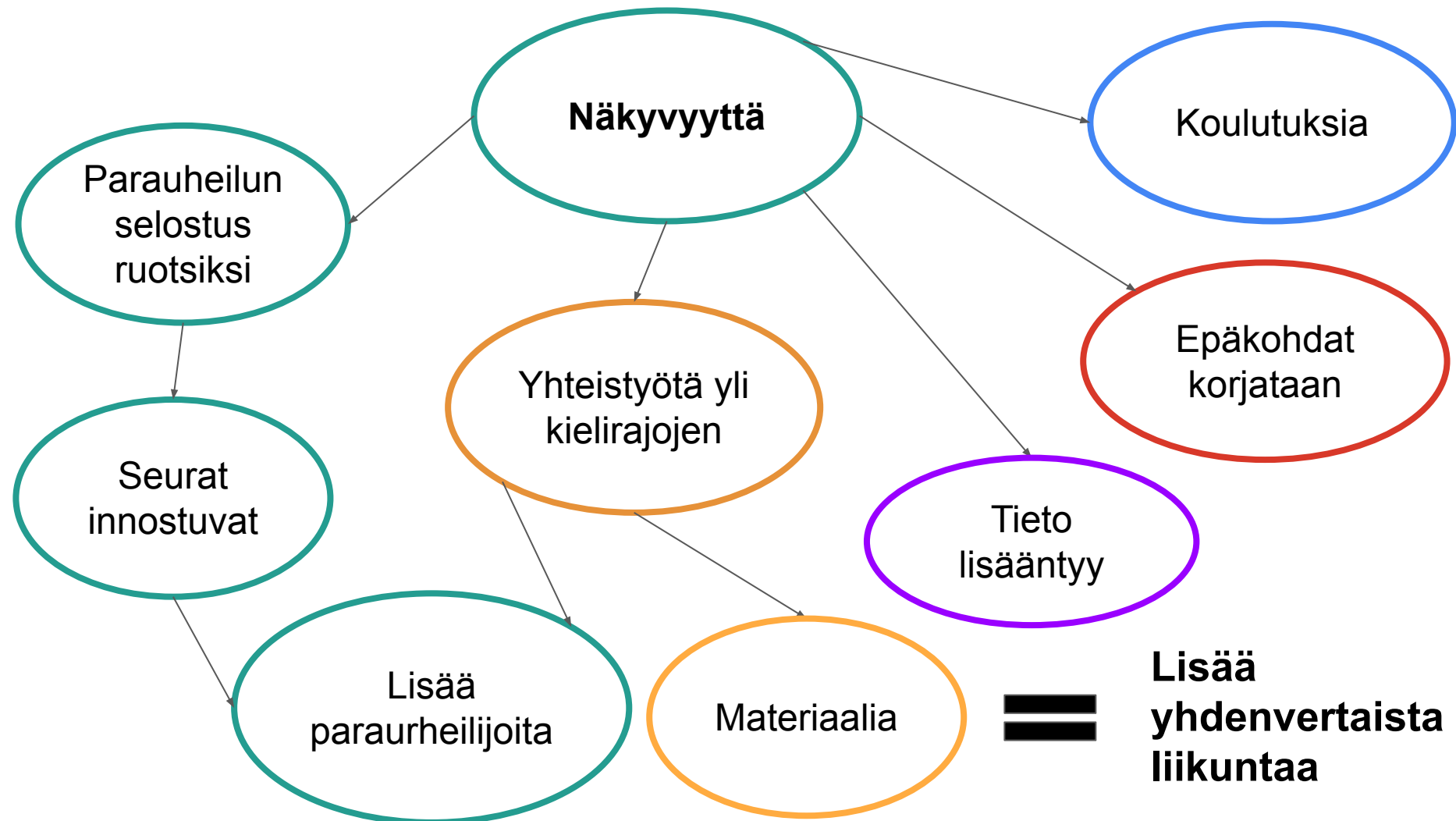
Haasteita ruotsinkielisen soveltava liikunnan kehityksessä

- Ruotsinkieliset seurat ovat selvästi suomenkielisiä seuroja jäljessä
- Kaksikielisissä kunnissa ei vaadita että liik. ohjaajat osaavat ruotsia
- Kohderyhmä on tottunut että toimintaa ei löydy → eivät osaa/viitsi pyytää omalla äidinkielellä
- Ei ole mahdollista opiskella alaa ruotsinkielellä yliopistotasolla eikä AMK
- Ruotsinkielisiä alan osaajia on todella niukasti

Tulevaisuus - Koulutus

**Kunnat & organisaatiot osaavat tarjota
liikuntapalveluita sv & fin**

“Möt mig som vem som helst”

VI OCKSÅ
● ● ● ●